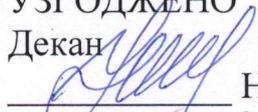

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
 Кафедра авіаційної психології

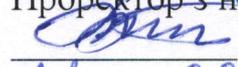
УЗГОДЖЕНО

Декан

 Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

« 31 » 08, 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

 Проректор з навчальної роботи
 Анатолій ПОЛУХІН

« 31 » 08, 2022 р.

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
 навчальної дисципліни
«Клінічна психологія»

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	7	105 / 3,5	17	34	–	54	ДЗ 7 с.	-	Диф.залік 7 с.
Заочна	7, 8	105 / 3,5	10	4	-	91	К.р. 8 с.	-	Диф.залік 8 с.

Індекс: РБ-8-053-1/22-2.1.24

Індекс РБ-8-053-1з/22-2.1.24

СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2022

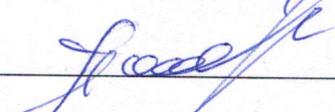
Робочу програму навчальної дисципліни «Клінічна психологія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Психологія», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-8-053-1/22, РБ-8-053-1/22, НБ-8-053-1з/22 та РБ-8-053-1з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доцент кафедри авіаційної психології

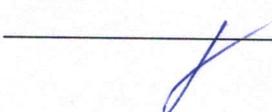
Тетяна ВАШЕКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол №9 від 22 серпня 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми Марина ДІДУХ

Завідувач кафедри Любов ПОМИТКІНА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 6 від « 07 » 06 2022 р.

Голова НМРР Анжеліка КОКАРЄВА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	7
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	8
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	10

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Клінічна психологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2022
		стор. 4 з 15	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Клінічна психологія» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна є основною за фахом та являється міждисциплінарною, теоретичною базою якої є медико-біологічні науки. Вона сприяє становленню у студентів світоглядної основи теоретичної і практичної діяльності майбутнього психолога завдяки засвоєнню знань з курсу та систематизації й узагальненню наявних у них професійних знань.

Метою викладання дисципліни є формування компетенцій психологічної практики у сфері роботи з хворими соматичними та психічними хворобами, лікувальної взаємодії, а також формування професійних уявлень щодо проблематики психічної норми та патології.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з медико-правовими та етичними аспектами, які регулюють професійну діяльність клінічного психолога;
- оволодіння студентами знаннями щодо поняття психічної норми та патології, різними класифікаціями та критеріями діагностики психічних розладів;
- ознайомлення з особливостями психіки хворої людини, медичного працівника та особливостями лікувальної взаємодії, розкриття поняття внутрішньої картини хвороби;
- оволодіння знаннями щодо психологічних особливостей хворих різними групами захворювань;
- формування вмінь надання психологічної допомоги хворим залежно від виду захворювання.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

В результаті вивчення дисципліни формуються такі програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПРН2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань в галузі психології та професійної діяльності, яка здійснюється в особливих умовах. Застосовувати методи надання психологічної допомоги особам, що знаходяться в кризовому стані в професійній сфері.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні компетентності:

(ІК).Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Клінічна психологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2022
		стор. 5 з 15	

характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК1. Здатність оперувати категоріально понятійним апаратом психології. СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Анатомія та еволюція нервової системи», «Психодіагностика», «Патопсихологія», «Основи психосоматики» та є базою для вивчення дисципліни «Методика проведення психологічної експертизи в різних галузях психології».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2-х навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Клінічні прояви психічної норми та патології»
- навчального модуля № 2 «Психологія хворої людини», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Клінічні прояви психічної норми та патології»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати: основні поняття в галузі клінічної психології; етичні засади діяльності клінічного психолога; основні діагностичні показники та критерії диференціації норми та патології; методи клінічної психології (клінічне інтерв'ювання, діагностика психічного статусу); основні підходи до неврозогенезу; теорії психосоматичних хвороб; психологічні особливості хворого, медичного працівника та лікувальної взаємодії; вміти: визначати тип та особливості внутрішньої картини хвороби; проводити діагностику психічного статусу пацієнта та клінічне інтерв'ю; використовувати системи класифікацій психічних розладів МКХ-10 та DSM-IV.

Тема 1. Вступ до клінічної психології.

Поняття клінічної психології, її місце в системі наук. Галузі клінічної психології. Методи клінічної психології: клінічне інтерв'ювання, діагностика психічного статусу. Експериментально-психологічні методи дослідження в клінічній психології. Оцінка поведінки та психомоторної активності клієнта. Діагностика порушень афективної сфери, розлади когнітивної сфери.

Тема 2. Клініко-психологічні аспекти норми та патології.

Поняття норма, патологія, здоров'я, хвороба. Проблема норми та патології в медицині, психіатрії та клінічній психології. Статистичний, соціальний та медичний

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Клінічна психологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2022
		стор. 6 з 15	

критерії норми. Класифікація психічних порушень. Системи класифікацій психічних розладів МКХ-10 та DSM-IV.

Тема 3. Розлади особистості.

Розуміння структури особистості в клінічному процесі (Н.Мак-Вільямс). Психопатична (антисоціальна) особистість – основні риси, захисні механізми, особливості раннього дитинства. Істерична (театральна) особистість. Обсесивні та компульсивні особистості. Параноїдні особистості. Шизоїдні особистості. Мазохістична (саморуйнівна) особистість. Нарцисичні особистості. Депресивні та маніакальні особистості.

Тема 4. Невротичні розлади.

Основні підходи до неврозогенезу. Поняття психічної травми. Неврастенія. Істеричний невроз. Невроз нав'язливих станів (обсесивно-компульсивний невроз).

Тема 5. Психосоматичні хвороби, пояснювальні моделі їх виникнення.

Психосоматичні порушення: конверсійні симптоми, функціональні порушення, психосоматичні хвороби. Теорії психосоматичних хвороб. Теорія умовних рефлексів І.Павлова, теорія стресу Г.Сельє, теорія специфічних для хвороби конфліктів Ф.Александера. Алекситимія та втрата об'єкта як причина появи соматичних захворювань. Поняття та причини психосоматичних розладів. Психосоматичні концепції виникнення цукрового діабету, бронхіальної астми, виразки, порушень харчової поведінки, виникнення головного болю та порушень сну.

Тема 6. Психологія медичного працівника та лікувальної взаємодії.

Психологія медичного працівника та лікувальної взаємодії. Психологічні типи медичних працівників. Професійні очікування лікарів. Професійна деформація особистості медиків. Взаємостосунки «хворий-лікар». Ефект плацебо. Етичні засади діяльності клінічного психолога та медична деонтологія.

Модуль № 2 «Психологія хворої людини»

Інтегровані вимоги модуля №2: знати: реакції особистості на хворобу; зміст, задачі та засоби психогієни та психопрофілактики; психологічні особливості хворих при різних видах захворювань; вміти: при розв'язанні завдань надання психологічної допомоги в клініці застосовувати на практиці знання з клінічної психології, психотерапії, психології особистості; враховувати особливості психіки відповідно до типу захворювання та етапу лікування; обирати адекватну стратегію та методи психологічної допомоги відповідно до проблематики в межах лікувальної взаємодії.

Тема 1. Реагування на захворювання та психологія соматично хворого.

Внутрішня картина хвороби та фактори, що на неї впливають. Реакції особистості на хворобу. Клінічні варіанти нозогенії. Поняття ятрогенії та соррогенії.

Тема 2. Клінічна психологія в клініці внутрішніх хвороб.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Клінічні прояви психічної норми та патології»									
		7 семестр				7 семестр			
1.1	Вступ до клінічної психології	6	2	2	2	4	2	-	2
1.2	Клініко-психологічні аспекти норми та патології	6	-	2	4	2	-	-	2
1.3	Розлади особистості	6	2	2	2	6	2	-	4
1.4	Невротичні розлади	6	-	2	4	4	-	-	4
1.5	Психосоматичні хвороби, пояснювальні моделі їх виникнення	8	2	2	4	4	-	-	4
1.6	Психосоматичні концепції виникнення цукрового діабету, бронхіальної астми, виразки, порушень харчової поведінки.	6	-	2	4	6	2	-	4
1.7	Психологія медичного працівника та лікувальної взаємодії	6	2	2	2	4	-	-	4
1.8	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4		-	-	-
Усього за модулем 1		50	8	16	26	30	6	-	24
Модуль № 2 «Психологія хворої людини»									
1.9	Реагування на захворювання та психологія соматично хворого	6	2	2	2	8 семестр			
						8	2	-	6
1.10	Клінічна психологія в клініці внутрішніх хвороб	4	-	2	2	8	-	-	8
1.11	Клінічна психологія у акушерстві та гінекології	6	2	2	2	8	2	-	6
1.12	Клінічна психологія у хірургії	4	-	2	2	8	-	2	6
1.13	Особливості психології інфекційного хворого	6	2	2	2	7	-	1	6
1.14	Клінічна психологія у педіатрії	4	-	2	2	8	-	-	8
1.15	Психологія хворих з дефектами органів чуттів та аномаліями розвитку	6	2	2	2	8	-	-	8
1.16	Клінічна психологія у психіатрії	5	1	2	2	8	-	-	8
1.17	Модульна контрольна робота №2	6	-	2	4	-	-	-	-
1.18	Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота	8	-	-	8	8	-	-	8
1.19	Підсумкова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	4	-	1	3
Усього за модулем №2		55	9	18	28	75	4	4	67
Усього за навчальною дисципліною		105	17	34	54	105	10	4	91

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

2.4.1. Домашнє завдання.

Домашнє завдання виконується в сьомому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, на основі навчального матеріалу,

винесеного на самостійне опрацювання студентами, та є складовою модулю №2 "Психологія хворої людини".

Мета домашнього завдання полягає в проведенні теоретичного дослідження причин виникнення, клінічних проявів та психічних розладів однієї з соматичних хвороб та розробці програми психологічної допомоги в залежності від симптомів та психологічних проблем хворої людини.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання, – 8 годин самостійної роботи.

2.4.2. Контрольна (домашня) робота (ЗФН).

Контрольна робота виконується у восьмому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу.

Мета контрольної роботи полягає в проведенні теоретичного дослідження причин виникнення, клінічних проявів та психічних розладів однієї з соматичних хвороб та розробці програми психологічної допомоги в залежності від симптомів та психологічних проблем хворої людини.

Виконання, оформлення та захист контрольної роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання контрольної роботи, – 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу; ситуаційні задачі; відпрацювання постановки діагнозу. Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, самостійному вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Войцеховська Ю.В., Закалик Г.М., Шувар Н.М. Основи клінічної психології. Львів: Вид-во Львівська політехніка, 2020. 432 с.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів		Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
7, 8 семестр					
Модуль №1 «Клінічні прояви психічної норми та патологій»			Модуль №2 «Психологія хворої людини»		
Вичерпне розкриття питання на практичному занятті (5 б. х 3)	15	-	Вичерпне розкриття питання на практичному занятті (5 б.)	15	10
Постановка діагнозу (робота з кейсами) (5 б. х 2)	10	-	Виконання та захист домашнього завдання	10	-
Експрес-контроль (10 б.)	10	-	Експрес-контроль (10 б.)	10	20
		-	Виконання контрольної (домашньої) роботи	-	40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	<i>21 бал</i>	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	<i>21 бал</i>	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	15	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	15	-
	-	-	Виконання підсумкової контрольної роботи	-	30
Усього за модулем №1	50	-	Усього за модулем №2	50	-
Усього за модулями №1, №2				100	100
Усього за дисципліною				100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Клінічна психологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2022
		стор. 12 з 15	

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	31.08.22	Редоренко Р. А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Вашкега Т.В.	Протокол № 2 в.р. 28.08.23р.	<i>[Signature]</i>	Програма в актуальності на 2023-24 н.р.
2.	Вашкега Т.В.	Протокол № 13 в.р. 29.08.24	<i>[Signature]</i>	Програма в актуальності на 2024-25 н.р.

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			
1.	4,5	4,5	4,5	4,5	<i>[Signature]</i>	31.08.23р.	1.09.23р.

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14	15	
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах												Оцінка за національною шкалою
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)